

VIÊM GAN C NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT

Những câu hỏi phổ biến nhất
từ bệnh nhân và người thân mắc viêm gan C

TỔNG QUÁT

Bệnh viêm gan C là gì?

Viêm gan C là một bệnh nhiễm trùng ở gan gây ra do Hepatitis virus C (HCV – virus viêm gan C). Bệnh lây từ người sang người qua đường máu và dịch tiết của cơ thể. Viêm gan C là bệnh mạn tính âm thầm trong nhiều năm tuy nhiên có thể gây xơ gan và ung thư gan.

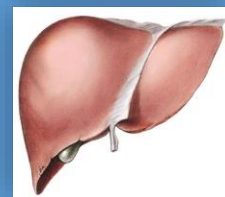
Bệnh viêm gan C có hay gặp không?

Có. Toàn thế giới có 130-200 triệu người bị viêm gan C¹. Năm 2013 có 11 triệu người mới bị nhiễm viêm gan C². Ở Việt Nam có 4-5 triệu người nhiễm viêm gan C chiếm khoảng 6% dân số.⁵

Viêm gan C có nguy hiểm không?

Có.

- 196 000 người chết do ung thư gan sau khi nhiễm viêm gan C vào năm 2010³.
- Khoảng 10-15% nam giới và 1-5% nữ giới sẽ bị xơ gan sau khi bị nhiễm viêm gan C sau 20 năm.
- Trong một năm, khoảng 1-4% người bị xơ gan sẽ phát triển thành ung thư gan.⁴

Gan lành

Gan ung thư

LÂY TRUYỀN

Viêm gan C lây truyền qua đường nào, đường nào hay gặp nhất?

- Lây qua đường máu và dịch tiết cơ thể: dùng chung kim tiêm hay ống chích, bị kim tiêm đâm phải, chữa răng, xăm mình, châm cứu, xỏ lỗ tai không vô trùng. Đây là đường lây truyền thường gặp nhất.
- Đường tình dục: nếu quan hệ một vợ một chồng thì tỉ lệ nhiễm rất thấp chỉ 0,25%. Tuy nhiên những đối tượng nguy cơ cao như quan hệ đồng giới nam, gái mại dâm thì dễ bị lây nhiễm hơn.
- Truyền từ mẹ sang con tỉ lệ khoảng 4%. Nguy cơ sẽ cao hơn nếu mẹ bị đồng nhiễm HIV và HCV.
- Ở nhiều người, không biết được đường lây nhiễm.

Lây truyền qua đường máu là phổ biến nhất ở viêm gan C

Muối chích hay côn trùng cắn có lây truyền viêm gan C không?

Không. Viêm gan C không lây truyền qua muối chích hay côn trùng khác cắn.

Khi bị nhiễm viêm gan C tôi nên có con không?

Nếu bị nhiễm viêm gan C và bạn muốn có con thì bạn cần quyết định: có con trước hoặc sau khi điều trị viêm gan C.

- Có con trước khi điều trị thì tỉ lệ nhiễm từ mẹ truyền sang con là 4%.
- Có con sau khi điều trị thì cả người vợ và chồng phải cách thời gian kết thúc điều trị ít nhất 6 tháng nếu bạn dùng thuốc ribavirin (thuốc ảnh

hưởng đến thai nhi) trong đợt điều trị viêm gan C. Tốt nhất bạn nên tham khảo một bác sĩ có uy tín trong điều trị viêm gan C.

Khi bị nhiễm virus viêm gan C người bệnh có biểu hiện gì?

Trong giai đoạn cấp, 60-80% nhiễm virus viêm gan C không có biểu hiện, một số người có biểu hiện từ nhẹ đến nặng như: cảm giác mệt, rối loạn tiêu hoá, đau khớp, vàng da, vàng mắt, đau bụng, nước tiểu sẫm. Các triệu chứng này có thể bắt đầu từ tuần thứ 2 – 12 sau khi bị nhiễm.

Men gan sẽ tăng (tế bào gan đang bị tổn thương) trong tuần thứ 4-12 sau khi bị nhiễm.

60-80% người nhiễm virus viêm gan C không có biểu hiện gì cho đến khi có biến chứng xơ gan và ung thư gan.

Một người nhiễm virus viêm gan C mà không có biểu hiện gì thì có thể lây cho người khác không

Có. Dù không có triệu chứng, người nhiễm viêm gan C có thể lây virus cho người khác.

Khi đã điều trị khỏi viêm gan C tôi có thể bị tái nhiễm không?

Có. Đặc biệt là những người tiếp tục các hành vi dễ lây truyền viêm gan C như tiêm chích ma túy.

XÉT NGHIỆM CHẨN ĐOÁN

Tôi cần làm xét nghiệm gì để biết có nhiễm viêm gan C?

Có hai xét nghiệm cần làm để chẩn đoán bị nhiễm viêm gan C: anti-HCV (kháng thể virus viêm gan C) và HCV RNA.

- Anti-HCV được làm trước tiên. Nếu anti-HCV dương tính nghĩa là bạn đã từng nhiễm viêm gan C trong quá khứ. Tuy nhiên, anti-HCV dương tính không chắc chắn là bạn đang nhiễm hay không nhiễm virus viêm gan C. Vì vậy, xét nghiệm HCV RNA sẽ được làm tiếp theo để xác định bạn có đang nhiễm virus viêm gan C hay không.
- Nếu anti-HCV âm tính có nghĩa là bạn chưa bao giờ nhiễm virus viêm gan C.

Khi nồng độ virus viêm gan C trong máu càng cao thì gan càng dễ bị tổn thương?

Không. Khác với một số loại virus khác, nồng độ virus viêm gan C cao trong máu thì không tốt hơn hay xấu hơn nồng độ virus thấp.

ĐIỀU TRỊ

Bệnh nhân viêm gan C có cần được điều trị không?

Tất cả các bệnh nhân có bằng chứng viêm gan C mạn tính đều được xem xét điều trị thuốc kháng virus.

Những bệnh nhân nào cần được ưu tiên điều trị viêm gan C?

Những bệnh nhân có mức độ xơ hoá gan F3 (METAVIR) hoặc xơ gan, những bệnh nhân được ghép gan, những bệnh nhân có biểu hiện ngoài gan nặng.

Viêm gan C có được chữa khỏi không?

Có. Hiện tại, viêm gan C có thể được chữa khỏi với tỷ lệ thành công trên 90% bằng các thuốc DAA (kháng virus tác động trực tiếp).

Sự ra đời của các thuốc DAA (kháng virus tác động trực tiếp) là hy vọng cho bệnh nhân viêm gan C ở các nước thu nhập thấp như Việt Nam

Thời gian điều trị viêm gan C kéo dài bao lâu?

3 tháng nếu bệnh nhân không xơ gan. Bệnh nhân xơ gan có thể điều trị trong 6 tháng.

Phác đồ điều trị viêm gan C với các thuốc DAA (kháng virus tác động trực tiếp) có tác dụng phụ không?

Có. Tuy nhiên tác dụng phụ của nhóm thuốc DAA (khoảng 20% bệnh nhân cảm giác mệt và đau đầu) nhẹ hơn nhiều so với nhóm thuốc cũ.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. "Hepatitis C Fact sheet N°164". WHO. July 2015. Retrieved 4 February 2016.
2. Global Burden of Disease Study 2013, Collaborators (22 August 2015). "Global, regional, and national incidence, prevalence, and years lived with disability for 301 acute and chronic diseases and injuries in 188 countries, 1990-2013: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2013.". *Lancet (London, England)* **386** (9995): 743–800.
3. Lozano, R (2012-12-15). "Global and regional mortality from 235 causes of death for 20 age groups in 1990 and 2010: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2010.". *Lancet* **380** (9859): 2095–128.
4. Yu ML; Chuang WL (March 2009). "Treatment of chronic hepatitis C in Asia: when East meets West". *J. Gastroenterol. Hepatol.* **24** (3): 336–45.
5. <http://vnexpress.net/tin-tuc/thoi-su/gan-5-trieu-nguoi-viet-nam-nhiem-viem-gan-c-3023728.html>